

**Śródroczne skrócone skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
grupy kapitałowej PROCAD
za okres 9 miesięcy
zakończony dnia 30 września 2018 roku**

**Sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

WSTĘP

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „PROCAD” zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (§ 62 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PROCAD, sporządzone za okres od 01.01.2018 r. do 30.09.2018 r. zawiera:

- skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PROCAD sporządzone za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2018 r. do 30.09.2018 roku, w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z danymi porównawczymi,

- informacje dodatkowe zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19.02.2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim,

- skrócone jednostkowe sprawozdanie PROCAD SA sporządzone za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2018 r. do 30.09.2018 roku, w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z danymi porównawczymi.

Na podstawie par. 62 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757 z dnia 20.04.2018 r.), Emitent nie przekazuje odrębnego kwartalnego raportu jednostkowego.

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY PROCAD

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa razem	27 755	23 333	6 498	5 594
Zobowiązania długoterminowe	436	131	102	31
Zobowiązania krótkoterminowe	5 809	2 846	1 360	682
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	19 497	18 604	4 565	4 460
Kapitał podstawowy	902	902	211	216
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	2,16	2,06	0,51	0,49

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	39 963	32 759	9 395	7 696
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 417	385	333	90
Zysk (strata) brutto	1 495	387	351	91
Zysk (strata) netto	1 154	250	271	59
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	893	328	210	77
Całkowity dochód (strata) ogółem	1 154	250	271	59
Całkowity dochód (strata) ogółem przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	893	328	210	77
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 781	1 697	889	399
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 606	-1 043	-378	-245
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	93	-306	22	-72
Przepływy pieniężne netto - razem	2 268	348	533	82
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,10	0,04	0,02	0,01
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) ***	0,10	0,04	0,02	0,01

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

**Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą wyliczona została poprzez podzielenie kapitału własnego, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

*** Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs NBP obowiązujący na koniec okresu sprawozdawczego:

28.09.2018

1 EUR = 4,2714 PLN

31.12.2017

1 EUR = 4,1709 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca 2018 i 2017 roku (od stycznia do września) ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za III kwartały 2018 r. wynosi 4,2535 PLN natomiast za III kwartały 2017 r. wynosi 4,2566 PLN.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2017
AKTYWA w tysiącach złotych			
Aktywa trwałe	8 211	8 348	8 675
Rzeczowe aktywa trwałe	2 898	2 822	2 913
Wartość firmy	2 728	2 728	2 728
Wartości niematerialne	2 432	2 586	2 644
Aktywa finansowe długoterminowe	3	3	183
Należności długoterminowe	90	88	87
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	43	56	79
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	65	41
Aktywa obrotowe	19 544	14 985	14 529
Zapasy	381	410	275
Należności z tytułu dostaw i usług	7 513	6 569	6 823
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13	34	46
Pozostałe należności publiczno - prawne	0	0	0
Należności krótkoterminowe pozostałe	204	148	219
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	228	406	262
Aktywa finansowe krótkoterminowe	4 887	3 367	3 144
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 318	4 051	3 760
Suma aktywów	27 755	23 333	23 204
PASYWA w tysiącach złotych			
Kapitał własny RAZEM	21 510	20 356	19 657
Kapitał własny jednostki dominującej	19 497	18 604	18 098
Kapitał podstawowy	902	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13 277	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	-2 832	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	7 257	6 423	6 423
Kapitał rezerwowy	0	0	0
Zyski zatrzymane	893	834	328
Udziały niekontrolujące	2 013	1 752	1 559
Zobowiązania długoterminowe	436	131	155
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	214	76	100
Dotacje rządowe	149	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	50	50	50
Rezerwy na podatek odroczonego	23	5	5
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	5 809	2 846	3 392
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 535	1 622	2 286
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	137	162	193
Dotacje rządowe	60	0	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	81	71	0
Pozostałe zobowiązania publiczno - prawne	814	734	721
Pozostałe zobowiązania	118	207	150
Rozliczenia międzyokresowe	64	50	42
Suma zobowiązań	6 245	2 977	3 547
Suma pasywów	27 755	23 333	23 204

W omawianym okresie sprawozdawczym zarówno jednostki zależne jak i jednostka dominująca wykazują w sprawozdaniach jednostkowych rezerwy z tytułu podatku odroczonego, po skompensowaniu z aktywami z tytułu podatku odroczonego.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY

Rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	13 709	39 963	10 843	32 759
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	4 866	16 220	4 054	15 577
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	8 843	23 743	6 789	17 182
Koszt sprzedanych towarów, produktów i usług	10 299	29 570	7 716	24 274
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	3 055	10 512	2 569	10 997
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7 244	19 058	5 147	13 277
Zysk/(Strata) brutto na sprzedaży	3 410	10 393	3 127	8 485
Pozostałe przychody operacyjne	32	127	14	86
Koszty sprzedaży	2 134	5 952	1 855	5 296
Koszty ogólnego zarządu	959	3 083	886	2 860
Pozostałe koszty operacyjne	9	68	6	30
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	340	1 417	394	385
Przychody finansowe	26	98	38	116
Koszty finansowe	38	20	6	114
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej	328	1 495	426	387
Podatek dochodowy	58	341	82	137
część bieżąca	25	275	87	173
część odroczone	33	66	-5	-36
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	270	1 154	344	250
Zysk/(Strata) netto za okres przypadający:				
Udziałom niekontrolującym	92	261	20	-78
Akcjonariuszom jednostki dominującej	178	893	324	328

Pozostałe całkowite dochody za okres	0	0	0	0
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:	0	0	0	0
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:	0	0	0	0
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	0	0
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	0	0	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	0	0	0	0
Suma całkowitych dochodów (strat) netto za okres	270	1 154	344	250
Przypadające:				
Udziałom niekontrolującym	92	261	20	-78
Akcjonariuszom jednostki dominującej	178	893	324	328

Zysk (strata) na jedną akcję	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	178	893	324	328
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,02	0,10	0,04	0,04
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,02	0,10	0,04	0,04

* Ze względu na brak czynników rozważających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk (strata) brutto	328	1 495	426	387
Korekty o pozycje	93	148	293	332
Amortyzacja	171	519	185	526
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	4	8	4	9
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-14	-45	-22	-67
Podatek dochodowy zapłacony	-54	-245	126	-135
Pozostałe pozycje netto	-14	-89	0	-1
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	421	1 643	719	719
Zmiana stanu rezerw	0	0	0	0
Zmiana stanu zapasów	-83	29	185	290
Zmiana stanu należności	-2 453	-1 813	-614	1 269
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	2 804	3 742	-191	-768
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	53	180	11	187
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	742	3 781	110	1 697
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1	5	5	8
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-74	-135	-26	-1 074
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	0	535	0	0
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek	0	180	0	0
Odsetki	0	9	23	23
Nabycie aktywów finansowych	-395	-1 500	0	0
Udzielone pożyczki	0	-700	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-468	-1 606	2	-1 043
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Dotacje rządowe	0	298	0	0
Inne wpływy finansowe	0	0	0	0
Nabycie udziałów (akcji) własnych	0	0	0	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-64	-192	-95	-288
Odsetki	-6	-13	-5	-18
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-70	93	-100	-306
Przepływy pieniężne netto razem	204	2 268	12	348
Bilansowa zmiana środków pieniężnych	203	2 267	12	348
Środki pieniężne na początek okresu	6 115	4 051	3 748	3 412
Środki pieniężne na koniec okresu	6 318	6 318	3 760	3 760

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem		
Stan na 1 stycznia 2018	902	13 277	-2 832	6 423	0	834	18 604	1 752	20 356
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						893	893	261	1 154
Inne całkowite dochody					0		0		0
Przeznaczenie na wypłatę dywidendy							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy				834		-834	0		0
Nabycie spółki zależnej							0		0
Stan na 30 września 2018	902	13 277	-2 832	7 257	0	893	19 497	2 013	21 510
Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	5 426	0	997	17 770	1 637	19 407
Zysk (strata) netto za rok					0	834	834	115	949
Inne całkowite dochody							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				997		-997	0		0
Stan na 31 grudnia 2017	902	13 277	-2 832	6 423	0	834	18 604	1 752	20 356
Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	5 426	0	997	17 770	1 637	19 407
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						328	328	-78	250
Inne całkowite dochody					0		0		0
Przeznaczenie na wypłatę dywidendy							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy				997		-997	0		0
Nabycie spółki zależnej							0		0
Stan na 30 września 2017	902	13 277	-2 832	6 423	0	328	18 098	1 559	19 657

Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne dotyczące Emitenta i jego Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 września 2018 Grupa Kapitałowa PROCAD (zwana dalej: „Grupą Kapitałową” lub „Grupą”) składała się z jednostki dominującej oraz 4 jednostek zależnych, w tym 3 spółek konsolidowanych metodą pełną i 1 spółki wyłączonej z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych. Jednostką dominującą Grupy jest PROCAD S.A. (zwana dalej: „jednostką dominującą”, „Spółką” lub „Emitentem”).

Jednostki Grupy Kapitałowej PROCAD nie tworzą podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

W skład jednostek Grupy Kapitałowej PROCAD nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe.

1.1 Jednostka dominująca

PROCAD SA (PROCAD) z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Kartuskiej 215 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000258329. Spółka posiada następujący numer NIP 584-10-03-488 oraz REGON 190330106. PROCAD SA powstała z przekształcenia PROCAD Sp. z o.o. z dniem 1 czerwca 2006 r. zgodnie z K.S.H. na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26.05.2006 roku w sprawie przekształcenia spółki PROCAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną PROCAD.

Akcje PROCAD SA są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od dnia 15 stycznia 2007 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie, PROCAD SA jest zaklasyfikowana do sektora „informatyka”.

Podstawowym przedmiotem działalności PROCAD SA według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana. Działalność Spółki należy do branży Informatycznej. Spółka prowadzi działalność w zakresie informatyki, sprzedaży sprzętu oraz oprogramowania komputerowego, a także prowadzenia kursów szkoleniowych dla dorosłych. Rozwiązania oferowane przez PROCAD wykorzystywane są m.in. przez pracownie architektoniczne, inżynieryjne i mechaniczno-technologiczne. Oferta obejmuje również systemy operacyjne, oprogramowanie graficzne, biurowe oraz narzędziowe, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy, stanowiący platformę dla oprogramowania CAD. Wdrażane przez Spółkę systemy w głównej mierze oparte są na technologii światowego lidera, notowanej na amerykańskim NASDAQ spółki Autodesk Inc.

1.2 Jednostki podlegające konsolidacji

Jednostkami podlegającymi konsolidacji na dzień 30.09.2017 roku były spółki: DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, CADOR Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz AUTOR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Wszystkie spółki są konsolidowane metodą konsolidacji pełnej.

1.2.1. DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni powstała w 2003 roku. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Gdańsku, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 21-01-2003 r. pod numerem KRS 0000147862.

Głównym obszarem działalności DES ART jest świadczenie usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganie projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce, zajmującą się wysoko specjalizowanymi, multidyscyplinarnymi usługami inżynierskimi (obliczenia inżynierskie głównie z wykorzystaniem Metody Elementów Skończonych). Odbiorcą usług DES ART Sp. z o.o. są znane firmy z branży samochodowej, okrętowej, turbinowej i innych. DES ART Sp. o.o. zatrudnia zespół doświadczonych inżynierów posiadających specjalizację w inżynierii pojazdów, w przemyśle okrętowym, mechanice płynów, inżynierii materiałowej i innych dziedzinach. Dysponuje stosowną wiedzą i zapleczem informatycznym oraz długoletnim doświadczeniem w wykonywaniu analiz Metodą Elementów Skończonych. Większość Pracowników posiada wyższe wykształcenie techniczne.

Specjaliści z DES ART mają doświadczenie w przeprowadzaniu analiz wytrzymałościowych dla różnych gałęzi przemysłu. DES ART współpracuje zarówno z kontrahentami polskimi, jak i zagranicznymi.

1.2.2. AutoR KSI Sp. z o.o. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 28 grudnia 2009 r. pod numerem KRS 0000345330 i jest prawnym kontynuatorem działalności AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie Sp. J. Posiada unikatową ofertę usług wdrożeniowych z wartością dodaną i jest jednym z największych partnerów Autodesk w Polsce w zakresie wdrożeń rozwiązań komputerowego wspomaganie projektowania (CAD) dla szeroko pojętej branży mechanicznej i przemysłu, o statusie Autodesk Gold Partner. Działalność pod marką AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie (AutoR KSI) jest prowadzona od ponad 20 lat, owocując ugruntowaną, silną pozycją firmy posiadającej wyróżniające portfolio strategicznych Klientów.

1.2.3. CADOR Consulting sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni powstała w 2004 roku. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Gdańsku, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10-01-2005 r. pod numerem KRS 0000225929. Głównym obszarem działalności CADOR jest świadczenie usług w zakresie sprzedaży oprogramowania CAD/CAM/CAE oraz wsparcia technicznego w tym obszarze. CADOR jest autoryzowanym dystrybutorem oprogramowania specjalistycznego firmy SIEMENS, posiada status Silver Partner, koncentruje się na obsłudze przedsiębiorstw z branży przemysłowej, producentów i biur projektowych. CADOR świadczy również usługi szkoleniowe w obszarze CAD/CAM/CAE, w ramach Pomorskiego Centrum Szkoleń Inżynierskich.

1.3 Jednostka zależna nie podlegająca konsolidacji

Jednostką nie podlegającą konsolidacji na dzień 30 września 2018 roku była Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym. Udział kapitału zakładowego spółki w sumie pasywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2018 r. wynosi 0,90%. Sprawozdanie finansowe tej spółki zostało wyłączone z konsolidacji ze względu na nieistotność jej danych dla rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych, szczegółowe wymagania dotyczące ujawniania informacji zawarte w standardzie lub interpretacji nie muszą być spełnione, jeżeli informacje te nie są istotne.

Poniżej zaprezentowano skrócone informacje finansowe, dotyczące jednostki nie podlegającej konsolidacji:

Spółka zależna	Aktywa	Kapitał Własny	Kapitał zakładowy	Przychody ze sprzedaży	Wynik netto za 9 miesięcy 2018
PROJEKT-BIZ Spółka z o.o.	42	42	250	0	0

1.4 Zarząd i Rada Nadzorcza

W skład Zarządu PROCAD SA na koniec okresu sprawozdawczego wchodził:

- Jarosław Jarzyński - Prezes Zarządu,
- Janusz Szczęśniak - Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Horeczy - Wiceprezes Zarządu.

W skład Rady Nadzorczej PROCAD SA na koniec okresu sprawozdawczego wchodził:

- Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Andrzej Chmielecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Mariusz Jagodziński - Członek Rady Nadzorczej,
- Hubert Kowalski - Członek Rady Nadzorczej,
- Jolanta Tomalka - Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 roku:

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 roku nie było zmian w składzie Zarządu.

W dniu 11 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, w związku z zakończeniem trzyletniej kadencji Rady Nadzorczej, powołało do Rady Nadzorczej Spółki na nową kadencję następujące osoby:

1. Pana Andrzeja Przewoźnika,
2. Pana Mariusza Jagodzińskiego,
3. Pana Andrzeja Chmieleckiego,
4. Pana Huberta Kowalskiego,
5. Panią Jolantę Tomalkę.

Nowym członkiem Rady Nadzorczej została Pani Jolanta Tomalka, zastępując Panią Bożenę Szczęśniak w pełnieniu tej funkcji.

Pomiędzy dniem kończącym okres sprawozdawczy a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu oraz skład Rady Nadzorczej nie uległy zmianie.

1.5 Czas trwania działalności

Czas trwania działalności jednostki dominującej oraz poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34).

Śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać w powiązaniu z rocznym skonsolidowanym i jednostkowym sprawozdaniem finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku, z uwzględnieniem opisanych w nocie 3.1 zmian w MSSF, obowiązujących i zastosowanych przez Grupę od dnia 1 stycznia 2018 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych wycenianych zgodnie z MSSF według wartości godziwej.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. W opinii Zarządu nie istnieją czynniki ani okoliczności mogące w sposób istotny zagrozić kontynuacji działalności przez spółki Grupy.

Grupa prezentuje podział kosztów ujętych w zysku lub stracie w wariantcie kalkulacyjnym a dodatkowe informacje o kosztach w układzie porównawczym ujawnia w informacji dodatkowej. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 9 listopada 2018 roku.

2.2. Oświadczenie o zgodności z MSR i MSSF

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, obowiązującymi na dzień niniejszego sprawozdania finansowego. MSSF obejmują standardy

i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnic między standardami MSSF oraz standardami MSFF przyjętymi przez Unię Europejską.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych zostały sporządzone według zasad MSSF, zgodnych z zasadami zastosowanymi przez jednostkę dominującą.

2.3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Grupy oraz walutą prezentacji w sprawozdaniach finansowych jest polski złoty (zł). Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego są wycenione w złotych, które stanowią walutę podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa. Aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących dla danej waluty na dzień bilansowy. Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są w dniu transakcji na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów obowiązujących w dniu zawarcia transakcji. Wszystkie kwoty wykazywane w sprawozdaniu finansowym wykazane są w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

2.4. korekty błędów poprzednich okresów

Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędów poprzednich okresów.

2.5. Szacunki i profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń dotyczących przyszłych zdarzeń, które wpływają na wielkość prezentowanych w nim pozycji. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących zdarzeń i działań, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od oszacowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu. Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych, testów na utratę wartości aktywów.

Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 3.2.4. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w poszczególnych segmentach, w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku informatycznego w Polsce w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży informatycznej, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

W omawianym okresie śródrocznym Zarząd nie zidentyfikował przesłanek, które wskazywałyby na konieczność rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości przez wartość firmy.

Odpisy aktualizujące należności

Grupa stosuje uproszczone podejście do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług, w oparciu o historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów. Odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekivanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia do terminu zapadalności instrumentu.

Odpisy z tytułu utraty wartości	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	zmiana
należności krótkoterminowe	806	781	25

Stawki amortyzacyjne

Na koniec okresów sprawozdawczych Grupa dokonuje oceny szacunków okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Analiza nie wykazała konieczności dokonania korekt w tym zakresie.

3. Przyjęte zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu ostatniego rocznego sprawozdania finansowego Grupy, z wyjątkiem zastosowania wymienionych poniżej w punkcie 3.1 zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

3.1. Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz stosowanych zasad rachunkowości

3.1.1 Nowe standardy, interpretacje i zmiany opublikowanych standardów

Poniższe zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Grupa przyjęła MSSF 9 „Instrumenty finansowe: klasyfikacja i wycena” – od dnia 1 stycznia 2018 roku. Standard opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 24 lipca 2014 r., zatwierdzony przez UE w dniu 22 listopada 2016 roku. Nowy Standard odnosi się do:
 - 1) klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych,
 - 2) metodologii utraty wartości oraz
 - 3) rachunkowości zabezpieczeń.

MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości: „Zasady rachunkowości w zakresie dynamicznego zarządzania ryzykiem”. W stosunku do portfelowego zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań finansowych nadal należy stosować zapisy MSR 39 w tym zakresie.

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” zostały zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku. Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4.
- MSSF15 „Przychody z umów z klientami”. Nowy standard rachunkowości został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku oraz przyjęty przez Unię Europejską w dniu 22 września 2016 roku. Grupa zastosowała nowy standard od 1 stycznia 2018 roku. Nowy standard wprowadza jeden ogólny model rozpoznawania i rozliczania przychodów z umów z klientami oraz pomiaru sprzedaży aktywów niefinansowych (m.in. majątku trwałego). Zgodnie z nim, umowa z klientem analizowana ma być w pięciu etapach, obejmujących:
 1. identyfikację umowy,
 2. identyfikację umownych (pojedynczych) zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie,
 3. ustalenie ceny transakcji,
 4. przyporządkowanie ceny transakcji do umownych do realizacji świadczeń zawartych w umowie,
 5. rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.Zgodnie z MSSF 15 jednostka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczeń, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi

przedmiotem tego zobowiązania. Zatem moment przeniesienia „ryzyka i korzyści” nie jest już podstawowym kryterium ujęcia przychodu tak jak to miało w MSR 18, ale oczekiwane jest, że w większości przypadków momenty te pokrywają się ze sobą.

MSSF 15 zawiera znacznie bardziej restrykcyjne wytyczne dotyczące specyficznych aspektów dotyczących ujmowania przychodów. Wymaga również ujawniania szerokiego zakresu informacji. Z zakresu standardu wyłączone są instrumenty finansowe (MSSF 9), umowy ubezpieczeniowe (MSSF 4) oraz leasing (MSSF 16)

- Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku.
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji zostały wydane przez RMSR w dniu 20 czerwca 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania:
 1. skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych;
 2. płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz
 3. modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.Zastosowanie standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ Grupa nie dokonuje płatności na bazie akcji.
- Zmiany MSSF 1 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:
 1. MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.
 2. MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności, albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Zmiana nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”. Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Zmiana standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ Grupa nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”. Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Nowa interpretacja nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, gdyż Grupa nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały już opublikowane, ale nie weszły jeszcze w życie, oraz których Grupa nie zdecydowała się zastosować wcześniej:

- MSSF 16 „Leasing” wydany w dniu 13 stycznia 2016 roku, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Odrębnie ujmie też amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikające ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmie aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.
Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy. MSSF 16 wymaga zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego.
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017), obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – (opublikowano dnia 12 grudnia 2017), dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie). Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia Pracownicze – Zmiany do programu określonych świadczeń; ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”. Interpretacja opublikowana przez RMSR w dniu 7 czerwca 2017 roku”. Znajdzie ona zastosowanie za okres rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku albo później (możliwe wcześniejsze zastosowanie) i wpływa na rozpoznanie i wycenę bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.
- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF – opublikowane w dniu 29 marca 2018 roku; mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku; wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych wg bieżącej wartości spłaty i wprowadza bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji dla wszystkich umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zastąpi MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.

3.1.2 Wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej

Wpływ MSSF 9 Instrumenty finansowe na sprawozdanie finansowe Spółki

MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Standard zastąpił MSR 39 i obowiązuje w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

MSSF 9 wprowadził trzy główne kategorie aktywów finansowych:

- 1) wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- 2) wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- 3) wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Klasyfikacja dokonywana jest na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych zostało przeniesionych do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest:

- a) ujmowanie w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- b) ujmowanie jednorazowo w wyniku finansowym skutków renegotjacji warunków umów kredytowych, które nie skutkują wyłączeniem zobowiązań z ksiąg.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 roku, bez korygowania danych porównawczych. W odniesieniu do części MSSF 9 dotyczącej klasyfikacji i wyceny Grupa dokonała analizy prowadzonej działalności pod kątem określenia modeli biznesowych w taki sposób, aby odzwierciedlały one sposób, w jaki zarządza się aktywami finansowymi, aby zrealizować określony cel biznesowy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Grupa ustaliła następujące modele biznesowe:

1. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy Spółka klasyfikuje wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
2. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych lub sprzedaży w przypadku korzystnej oferty – do tej grupy Spółka klasyfikuje przede wszystkim udziały w pozostałych jednostkach, obligacje korporacyjne,
3. utrzymywanie aktywów w innych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy Grupa zakwalifikowała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

Poniższa tabela przedstawia porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 oraz MSSF9:

Aktywa finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Klasyfikacja wg MSSF 9
Udziały w innych jednostkach	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Instrumenty dłużne (obligacje)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Inny (realizacja wzrostu wartości godziwej instrumentu)	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik
Należności handlowe	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pozostałe należności	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie

Zobowiązania finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9
Zobowiązania handlowe	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie

W ramach analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe dokonano oceny charakterystyki przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych, tj. udzielonej pożyczki, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach factoringu. Natomiast przepływy pieniężne, powstające z tytułu tych należności, stanowią jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek. W rezultacie zastosowanie MSSF 9 nie zmieniło obecnego modelu wyceny aktywów finansowych Grupy, tj. po początkowym ujęciu nadal wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej przez wynik finansowy lub przez pozostałe dochody całkowite, od dnia 1 stycznia 2018 roku ujmowane są w analogiczny sposób.

W zakresie ustalania odpisów aktualizujących MSSF 9 zastąpił model strat poniesionych, wynikający z MSR 39 modelem oceny utraty wartości, wymagającym bieżącego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych. Model strat oczekiwanych ma zastosowanie do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Grupy, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Zgodnie z MSSF 9 Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa przyjęła uproszczone podejście i wycenia odpisy na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Dla należności poniżej 12 miesięcy Grupa nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

W związku jednak z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości należności mimo wprowadzenia przewidzianych standardem zmian pozostał na poziomie zbliżonym do wartości odpisu wyliczonego według zasad obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2018 roku.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zatem zmiana modelu rachunkowości zabezpieczeń wynikająca z MSSF 9 nie wpływa na sprawozdanie finansowe Grupy.

Implementacja standardu nie wpłynęła istotnie na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz na wartość jej kapitałów własnych na moment pierwotnego zastosowania jego zapisów, tj. 1 stycznia 2018 r.

Grupa ujawniła informacje dotyczące wpływu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Nie występują różnice w zakresie prezentowanego wpływu pomiędzy ostatnim rocznym sprawozdaniem finansowym a sprawozdaniem za bieżący okres śródroczny.

Wpływ MSSF 15 Przychody z umów z klientami na sprawozdanie finansowe Spółki

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Nowy standard zastąpił wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF.

Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodu w taki sposób aby odzwierciedlał transfer przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego Grupa oczekuje mieć prawo w zamian za te towary lub usługi. O ujęciu przychodu decyduje zatem moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Natomiast w odniesieniu do sprzedaży realizowanej przez Grupę, w większości przypadków ten moment pokrywa się z momentem przeniesienia ryzyka i korzyści w rozumieniu MSR 18.

Grupa wdrożyła nowy standard zgodnie z wymaganą datą wejścia w życie, dlatego po raz pierwszy standard został zastosowany w sprawozdaniu skonsolidowanym za okres sprawozdawczy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 roku. Wpływ zastosowania MSSF 15 na pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy w I półroczu 2018 roku w porównaniu z MSR 11, MSR 18 i związanymi z nimi interpretacjami był nieistotny. Ze względu na to, że Grupa dostarcza głównie gotowe rozwiązania, produkty i towary handlowe, sprzedaż dóbr ujmowana jest jednorazowo w momencie przeniesienia kontroli na klienta. Grupa nie zidentyfikowała żadnych istotnych kategorii przychodów i kosztów, których sposób rozpoznania lub sposób ujęcia uległ zmianie w wyniku zastosowania MSSF 15.

Nowy standard MSSF 16 Leasing

Nowy standard MSSF 16 zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu może mieć następujące efekty:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów leasingu urządzeń oraz samochodów, co szerzej opisano w nocie numer 6. Korzysta też z najmu powierzchni biurowych.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych, jednak wstępna ocena wskazuje, iż nie powinien on mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy PROCAD.

3.2. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

3.2.1. Środki trwałe i wartości niematerialne

1. Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.
2. Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych obejmuje ogół ich kosztów, bezpośrednio związanych z doprowadzeniem danego składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również przewidywane koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym ten składnik aktywów się znajdował, w przypadku gdy istnieje zobowiązanie do poniesienia kosztów z tego tytułu oraz gdy wartość bieżąca oszacowanych przyszłych kosztów będzie nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, pod warunkiem, że oszacowane przyszłe koszty będą wyższe od kwoty 30 000 PLN.
3. Koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty prowizji, odsetek i różnic kursowych związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem środków trwałych, poniesione do momentu przyjęcia ich do używania kapitalizuje się jako część kosztu nabycia tego składnika tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację odnoszone są bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.
4. Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe, w tym istotne części składowe budynków, oraz wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz łączne odpisy z tytułu utraty wartości.
5. Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych, np. koszty wymiany głównych części składowych, ulepszenia i dodatkowe nakłady poniesione w okresie jego użytkowania, uwzględniane są w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Koszty remontów, serwisów, konserwacji i bieżącego utrzymania ujmowane są jako koszty okresu w rachunku zysków i strat.
6. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są metodą liniową, przez szacowny okres użytkowania danego składnika aktywów, bez względu na możliwość wystąpienia okresów ich niewykorzystywania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.
7. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:
 - 1) gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - 2) dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, zborów numizmatycznych,
 - 3) wartości firmy,
 - 4) wartości niematerialnych bez określonego okresu użytkowania,
 - 5) środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych zakwalifikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.
8. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o przewidywaną wartość końcową tego składnika, (pod warunkiem, że wartość rezydualna będzie wyższa od kwoty 10 000 PLN oraz nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów).
9. Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.

10. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Takie wartości niematerialne nie są amortyzowane. Okres użytkowania składników wartości niematerialnych zaliczanych do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest corocznie weryfikowany w celu sprawdzenia, czy przyjęte założenia o braku możliwości jego określenia są nadal prawidłowe. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.
11. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmuje się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.
12. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, w okresie ponoszenia nakładów, o ile spełniają kryteria dotyczące ujmowania określone w MSR 38 ujmuje się jako rozliczenia międzyokresowe, a po zakończeniu jako wartości niematerialne, poddając najpóźniej na dzień bilansowy testowi na utratę wartości. Okres amortyzacji prac rozwojowych ustala się w oparciu o spodziewane przepływy pieniężne związane ze sprzedażą wytworzonych w ich wyniku produktów (składniki te są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia). Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.
13. Wartość końcową, metodę amortyzacji oraz przyjęte okresy użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).
14. Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

3.2.2. Koszty finansowania zewnętrznego

1. Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.
2. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.
3. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.2.3. Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji

Nieruchomości oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji wycenia się według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych, opisanych powyżej.

3.2.4. Utrata wartości aktywów trwałych

1. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku

trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

2. Utrata wartości składnika aktywów zachodzi wtedy, gdy wartość bilansowa tego składnika jest wyższa od jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
3. Wartość użytkową ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów, z uwzględnieniem środków z tytułu jego ostatecznej likwidacji.
4. Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych zalicza się utratę wartości rynkowej danego składnika aktywów, która jest wyższa niż utrata wartości spowodowana zwykłym użytkowaniem i upływem czasu, wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wytwarzane przez nią produkty i usługi, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyko uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej poszczególnych aktywów. Wewnętrzne przesłanki uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości przez posiadane aktywa to przede wszystkim spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych w stosunku do przewidywanych, utrata przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizyczne uszkodzenie, generowanie przez dany składnik aktywów niższych korzyści ekonomicznych niż oczekiwane.
5. W przypadku utraty wartości składnika aktywów trwałych dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej – wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości składników majątkowych wystąpią przesłanki wskazujące na to, że dokonany w poprzednich okresach odpis aktualizujący jest zbędny lub za wysoki, odpis ten jest odwracany. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik okresu, o ile składnik nie podlegał wcześniej przeszacowaniom - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie z aktualizacji wyceny.
7. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, a także składniki wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.
8. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości co roku lub częściej, jeżeli zaistnieją okoliczności lub zdarzenia, które mogą powodować utratę jej wartości. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy ośrodków), do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy tych ośrodków) jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie mogą być odwracane w przyszłych okresach.

3.2.5. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

1. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
2. Na różnicę między wartością godziwą, a wyższą od niej wartością bilansową, tworzy się odpis z tytułu utraty wartości.
3. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.
4. Aktywa trwale wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości księgowej sprzed momentu zaklasyfikowania ich do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację lub w wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

3.2.6. Leasing

1. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są one kapitalizowane zgodnie z zasadami dotyczącymi kosztów finansowania zewnętrznego. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
2. Aktywa użytkowane w oparciu o zawarte umowy leasingu podlegają amortyzacji według zasad przyjętych dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest wystarczającej pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas dany składnik aktywów jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.
3. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w zysku lub stracie przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
4. W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.2.7. Aktywa i zobowiązania finansowe

1. Od 1 stycznia 2018 roku aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:
 - a) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.
2. Klasyfikacja uzależniona jest od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki przepływów pieniężnych z tych instrumentów. Reklasyfikacja inwestycji w instrumenty dłużne dokonywana jest wyłącznie wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami. Wyróżnia się następujące modele biznesowe utrzymywania aktywów finansowych:
 - a) w celu otrzymywania umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy klasyfikowane są wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
 - b) w celu zarówno uzyskania umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych, jak i z tytułu sprzedaży aktywów finansowych – do tej grupy klasyfikowane są przede wszystkim udziały w innych jednostkach, obligacje korporacyjne,
 - c) w pozostałych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy klasyfikowane są np. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.
3. Aktywa finansowe utrzymywane w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z odsetek” w wyniku finansowym.
4. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu

- utrąty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.
5. Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które utrzymywane są zarówno w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, jak i w celu sprzedaży, wyceniane są w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Skutki wyceny odnosi się przez pozostałe całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania pozycji łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmuje jako zyski/straty z przeklasyfikowania wyceny. Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w pozycji „przychody z odsetek”.
 6. Instrumenty kapitałowe, po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji. Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa Grupy do otrzymania płatności. Odpisy z tytułu utraty wartości (i odwrócenie odpisów) w odniesieniu do inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie są prezentowane oddzielnie od innych zmian wartości godziwej.
 7. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe utrzymywane w celu realizacji wzrostu ich wartości godziwej obejmują aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe, które zostały nabyte w celu odsprzedaży. Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Skutki wyceny aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych.
 8. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zaklasyfikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik pomimo, że spełniać będą warunki klasyfikacji do wyceny w zamortyzowanym koszcie lub wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Taka klasyfikacja jest możliwa, jeśli w ten sposób eliminuje lub istotnie redukuje niedopasowanie księgowo, które wystąpiłoby bez takiej desygnacji.
 9. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego i alokacji przychodów odsetkowych lub wydatków z tytułu odsetek na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcyjnych i innych premii czy upustów) w ciągu całego prognozowanego okresu życia danego składnika aktywów lub zobowiązania finansowego, do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Efektywna stopa procentowa nie uwzględnia oczekiwanych strat kredytowych.
 10. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej - kursu kupna oferowanego na koniec sesji na dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, ceny transakcyjnej identycznych lub podobnych instrumentów na rynku, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz innych technik/modeli wyceny powszechnie stosowanych na rynku, dostosowanych do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).
 11. Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze.
 12. Zobowiązania finansowe nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla danego zobowiązania nie można ustalić harmonogramu spłat, wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Prowizje i koszty związane z powstaniem lub ustalaniem

cech finansowych tych zobowiązań podlegają rozliczeniu w czasie w okresie życia zobowiązania metodą liniową lub nominalną stopą procentową.

13. Utrata wartości aktywów i zobowiązań finansowych:

- a) Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych, związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.
- b) Grupa stosuje dwa modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:
 - model uproszczony.
 - model ogólny (podstawowy).
- c) Model uproszczony kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości stosowany jest dla należności z tytułu dostaw i usług. Model ogólny stosuje się dla pozostałych typów aktywów finansowych, w tym dla dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.
- d) W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu, szacuje oczekiwaną stratę kredytową w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia do terminu zapadalności, wykorzystując historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie oraz wpływu czynników makroekonomicznych na stopy odzysku.
- e) W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych i stosowany jest trzystopniowy model utraty wartości:

Stopień 1 – obejmuje salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy,

Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;

Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.
- f) W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:
 - zmiany ratingu dłużnika, poważne problemy finansowe dłużnika,
 - wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym dłużnika; dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku;
 - pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegecja warunków ze względu na trudności finansowe, itp.;
 - zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu kosztu.
- g) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmują się w kosztach finansowych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmują się w przychodach finansowych.
- h) Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmują się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w przychodach finansowych.
- i) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmują się w kosztach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami, bez obniżenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej straty kredytowej ujmują się w przychodach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami.

14. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych są wyceniane według ceny nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych ujmuje się w wyniku finansowym. Do jednostek podporządkowanych zalicza się jednostki zależne, współzależne oraz stowarzyszone.
15. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe są klasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje krótko – lub długoterminowe w zależności od oczekiwań kierownictwa co do okresu realizacji tych aktywów lub zobowiązań.
16. W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę z tytułu modyfikacji oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

3.2.8. Zapasy

1. W pozycji zapasów ujmowane są materiały, towary przeznaczone na sprzedaż, produkty i prace w toku oraz wyroby gotowe przeznaczone do sprzedaży.
2. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych według cen zakupu lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.
3. Koszty zapasów są ustalane według następujących zasad:
 - a) w drodze szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć
 - b) metodą pierwsze weszło-pierwsze wyszło (FIFO).
4. Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwa do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.
5. Zapasy, które utraciły swoją wartość obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty/przychody operacyjne.

3.2.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.
2. Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej przeliczane są na dzień bilansowy po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.
3. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

3.2.10. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

1. Transakcje wyrażone w walutach obcych na moment ich początkowego ujęcia są przeliczane na złote polskie:
 - a) po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, za pośrednictwem którego następuje transakcja kupna/sprzedaży walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
 - b) po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, z dnia poprzedzającego dzień zawarcia transakcji, chyba, że w innym wiążącym Grupę dokumencie ustalony został inny kurs - w przypadku pozostałych operacji.
2. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przeliczane są na dzień kończący okres sprawozdawczy przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu NBP, ustalonego dla danej waluty w dniu wyceny bilansowej.

3. Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów i kosztów finansowych, z wyjątkiem:
 - a) różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
 - b) różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym; oraz
 - c) różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych pierwotnie w pozostałych całkowitych dochodach oraz przenoszone z kapitału na zysk/stratę w momencie zbycia inwestycji netto.

3.2.11. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pozostałe należności zalicza się do długoterminowych.
2. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.
2. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczy.
3. W przypadku krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają znaczącego elementu finansowania, odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia.
4. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

3.2.12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są na dzień powstania według wartości nominalnej a na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty tj. wartości nominalnej z dnia ich powstania z uwzględnieniem:
 - odsetek należnych,
 - kwot waloryzacji roszczenia, zgodnie z warunkami umowy,
 - różnic kursowych, wynikających z wyceny po obowiązującym kursie.
3. Zobowiązania długoterminowe po początkowym ujęciu wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej
4. Zobowiązania w walucie obcej na dzień powstania są wyceniane według średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień powstania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania w walucie obcej wyceniane są według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Różnice kursowe powstałe na dzień wyceny lub w dniu płatności wynikające z różnicy pomiędzy kursem waluty na ten dzień, a kursem waluty w dniu powstania zobowiązania, odnoszone są odpowiednio na przychody lub koszty operacji finansowych.

3.2.13. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

1. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów dokonywane są wówczas, jeżeli koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim: opłacone z góry prenumeraty, składki na ubezpieczenia majątkowe, czynsze oraz nakłady na prace rozwojowe.
2. Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią prawdopodobne zobowiązania przypadające do zapłaty, wynikające w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez jej kontrahentów, a także kwoty należne pracownikom. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim: rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi oraz nagród z zysku. Bierne rozliczenia są prezentowane w pozycji zobowiązań.
3. Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, wielkości i świadczeń lub utraty ich wartości.
4. Czas i sposób rozliczania uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów wyznaczony jest z zachowaniem zasady ostrożności na okres, którego dotyczy.

3.2.14. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

1. W tej pozycji ujmuje się przychody stanowiące równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków na świadczenia, które zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych, przyjęte nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środki trwałe w budowie, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, oraz środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia wyżej wymienionych.
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przede wszystkim środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz prac rozwojowych, rozliczane równoległe do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

3.2.15. Dotacje

1. Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.
2. Dotacje których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, ujmuje się w pozycji rozliczeń międzyokresowych, a następnie stopniowo, drogą systematycznych odpisów odnosi do przychodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.
3. Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie jako przychód w poszczególnych okresach, w sposób współmierny do kosztów, które te dotacje mają w zamierzeniu kompensować..
4. Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje te mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmowane są jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.
5. Dotacje niepieniężne są ujmowane w księgach w wartości godziwej.
6. Dotacje rządowe należne jako rekompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.
7. Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.2.16. Świadczenia pracownicze

1. Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze. Rezerwy wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wiarygodnie uzasadnionej oszacowanej wartości. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują odprawy emerytalne. Odprawy emerytalne wypłacane są pracownikom uprawnionym w momencie przejścia na emeryturę lub rentę i wynikają z odrębnych ustaw.
2. Grupa tworzy na dzień bilansowy rezerwę na bieżącą wartość odpraw emerytalnych, do których pracownicy nabyli prawo do tego dnia, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe, metodą aktuarialną, zgodnie z wytycznymi MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Rezerwa ta obciąża pozostałe koszty operacyjne.

3. Rezerwy rozwiązuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartością zrealizowanych wypłat w korespondencji ze zobowiązaniami.

3.2.17. Rezerwy i umowy rodzące obciążenia

1. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.
2. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty i są rozpoznawane w kosztach finansowych lub kosztach operacyjnych.
3. Podstawą tworzenia rezerwy jest rzetelny szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy i aktualizuje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.
4. Rezerwa jest rozwiązywana jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku. Rozwiązanie rezerwy jest rozpoznawane w przychodach finansowych lub przychodach operacyjnych.
5. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.
6. Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.2.18. Kapitały własne

1. Kapitały własne ujmuje się w wartości nominalnej, wg rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
2. Kapitał własny stanowią:
 - a) Kapitał podstawowy (akcyjny),
 - b) Akcje własne (wielkość ujemna),
 - c) Nadwyżka ze sprzedaży akcji własnych powyżej wartości nominalnej,
 - d) Kapitał zapasowy,
 - e) Kapitał z aktualizacji wyceny, obejmujący inne skumulowane całkowite dochody, na które składają się:
 - skumulowane przychody/koszty z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
 - skutki podatkowe odnoszące się do skumulowanych przychodów/kosztów ujętych w innych skumulowanych całkowitych dochodach
 - f) Kapitał rezerwowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem,
 - g) Zyski zatrzymane, obejmujące zysk/stratę netto okresu bieżącego oraz nie podzielone wyniki lat ubiegłych,
 - h) Pozostałe składniki kapitału własnego
 - i) Udziały niekontrolujące – kapitał tworzony jest w oparciu o posiadane udziały udziałowców mniejszościowych w kapitale zakładowym jednostek zależnych.
3. Kapitały podstawowe, zapasowe oraz rezerwowe wykazywane są w sprawozdaniu skonsolidowanym, po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych.

3.2.19. Przychody

1. Zgodnie z MSSF 15 Grupa ujmuje przychód w momencie, gdy aktywa są przekazane klientowi/ usługa jest wykonana oraz klient uzyskuje kontrolę nad przedmiotem umowy, tj. zdolność do bezpośredniego

rozporządzenia przekazaniem składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.

2. Analiza umów z klientami odbywa się w oparciu o 5-stopniowy model rozpoznawania przychodów:

Krok 1: Identyfikacja umowy. Umowa ujmowana jest tylko wówczas gdy umowa z klientem została zawarta, strony umowy są zobowiązane do wykonania wynikających z niej obowiązków. Istnieje możliwość zidentyfikowania praw każdej ze stron dotyczących aktywów i warunków płatności za te aktywa, umowa ma treść ekonomiczną oraz klient wykazuje zdolność i zamiar zapłaty w odpowiednim terminie za aktywa, które zostaną mu przekazane.

Krok 2: Identyfikacja poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń wynikających z umowy, czyli wskazanie poszczególnych obowiązków wynikających z umowy.

Krok 3.: Określenie ceny transakcyjnej, odzwierciedlającej wysokość przychodu, który zostanie rozpoznany z tytułu wykonania umowy.

Krok 4.: Alokacja ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń. Ze względu na fakt, iż poszczególne obowiązki świadczenia mogą być rozpoznawane w różnych momentach oraz w różny sposób (jednorazowo lub w czasie) w przypadku umów zawierających kilka komponentów usług/aktywów dostarczanych dokonywana jest alokacja ceny transakcyjnej na zidentyfikowane obowiązki świadczenia. Przyporządkowanie odbywa się w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży.

Krok 5.: Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

3. Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Grupa rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Grupa ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.
4. Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Przychody i koszty, które dotyczą tej samej transakcji ujmowane są równolegle (współmierność przychodów i kosztów).
5. Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w wyniku finansowym w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:
- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia Grupy w miarę jak wykonuje ona swoje zobowiązanie, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez Grupę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem w miarę jego powstawania lub ulepszania, sprawuje klient, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez jednostkę Grupy powstaje składnik aktywów, który nie ma alternatywnego zastosowania dla jednostki Grupy i jednocześnie jednostce tej przysługuje egzekwowlalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.
6. Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie opusty i rabaty), która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.
7. W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży.

7.2.1. Koszty

1. Przez koszty rozumiane są uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub Zarząd.

2. Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności
3. Wartość sprzedanych towarów i materiałów jest to wartość sprzedanych towarów i materiałów w cenie zakupu współmierna do przychodów ze sprzedaży z tego tytułu.
4. Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w zysku lub stracie przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

7.2.2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to przychody i koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną jednostki, w zakresie m.in.:

- zysków lub strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zysków lub strat z likwidacji środków trwałych,
- aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych,
- odszkodowań, kar, grzywien, dotacji,
- otrzymania lub przekazania darowizn,
- opłat sądowych,
- utworzenia lub rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko,
- odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań lub należności,
- ustalenia rzeczywistych różnic remanentowych

7.2.3. Przychody i koszty finansowe

1. Przychody finansowe są to przychody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu dywidend (udziału w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, nadwyżek dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
2. Koszty finansowe są to poniesione koszty operacji finansowych, a w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji ich wartości, nadwyżek ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
3. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej.
4. Przychody z tytułu dywidend (udziału w zyskach) ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

7.2.4. Podatek dochodowy

1. Podatek dochodowy za dany okres, obejmuje:
 - część bieżącą,
 - część odroczoną.
2. Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.
3. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku podatkowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu oraz kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Podatek bieżący jest wyliczany z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, obowiązujących w danym roku obrotowym.
4. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

7.2.5. Podatek odroczony

1. Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice występujące na dzień sprawozdawczy między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku tworzone są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.
4. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie jest ujmowana, jeżeli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik brutto.
5. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.
6. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego, obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
7. Grupa kompensuje ze sobą rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wtedy, jeżeli posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.
8. Podatek odroczony ujmowany jest w zysku lub stracie danego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy skutki finansowania zdarzeń powodujących powstanie podatku odroczonego ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

7.2.6. Zysk na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

7.2.7. Sporządzanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zasady konsolidacji

1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdania finansowego jednostki dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostek kontrolowanych przez Spółkę dominującą (jednostek zależnych). Kontrola jest osiągnięta w przypadku gdy Spółka
 - posiada władzę nad danym podmiotem,
 - podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
 - ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.Spółka weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.
2. Jeżeli Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
 - potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
 - prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
 - dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.
3. Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawującym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niedającym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niedających kontroli.
 4. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ujmowane są pełne dane finansowe spółki PROCAD oraz spółek będących pod jej kontrolą.
 5. Sprawozdania finansowe jednostek kontrolowanych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.
 6. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy oraz nie zrealizowane zyski, podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej. Wyłączeniu podlegają również nie zrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.
 7. Udziały niedające kontroli w Grupach zależnych prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Zysk/strata (netto) okresu przypadający udziałom niesprawującym kontroli wykazywany jest w rachunku zysku i strat w odrębnej pozycji jako element rozliczenia zysku okresu spółek Grupy, objętych konsolidacją pełną.
 8. Proporcja podziału wyniku oraz zmian w kapitale własnym jednostki zależnej, pomiędzy jednostkę dominującą a udziały niekontrolujące, ustalana jest w oparciu o bezpośredni udział w kapitale jednostki zależnej a także potencjalne prawa głosu, które dają w okresie sprawozdawczym dostęp do korzyści ekonomicznych, związanych z posiadaniem udziałów w jednostce gospodarczej.
 9. Wszystkie inwestycje, które na dzień nabycia spełniają definicję aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży według warunków, określonych w MSSF 5, Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, ujmowane są zgodnie z postanowieniami tego standardu, tzn. ujmowane są w odrębnej pozycji aktywów, obejmujących ich wartość w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zaś w zobowiązaniach odrębnie wykazywana jest ich wartość w wartości godziwej.

Zmiany udziałów właścicielskich Grupy w jednostkach zależnych

1. Zmiany udziałów Grupy w jednostkach zależnych nieskutkujące utratą kontroli rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansowa udziałów zapewniających Grupie kontrolę oraz udziałów niedających kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostkach zależnych. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnosi się bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje właścicielom Spółki.
2. W momencie utraty przez Grupę kontroli nad jednostką zależną oblicza się zysk lub stratę - jako różnicę ustaloną pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej otrzymanej zapłaty oraz wartości godziwej udziałów pozostających w Grupie oraz
 - b) wartością bilansową aktywów (z uwzględnieniem wartości firmy) i zobowiązań jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli- oraz ujmuje się w wyniku.W przypadku, gdy aktywa spółki zależnej są wyceniane w kwocie przeszacowanej lub wartości

godziwej i wynikający z tego skumulowany zysk lub strata jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszony do kapitału, wartości uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym rozlicza się w taki sposób, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiednie składniki aktywów (tj. przenosi się na wynik lub bezpośrednio do zysków zatrzymanych, zgodnie z zasadami odpowiedniego MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej pozostających w Grupie na dzień utraty kontroli (po zbyciu), uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub za początkowy koszt inwestycji w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Połączenia jednostek gospodarczych

1. Przejęcia innych podmiotów i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą przejścia.
2. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, zaciągniętych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejście kontroli nad jednostką przejmowaną. Istotne koszty bezpośrednio związane z przejściem ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, o ile spełniają warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3, wycenia się na dzień przejścia według ich wartości godziwej, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3:
 - aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmują się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
 - zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejścia, oraz
 - aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe”
3. Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejścia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejścia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu.
4. Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejścia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejścia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejścia. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmują się w wynik.
5. Udziały niekontrolujące stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo według proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejścia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przypisaną w MSSF.

6. W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.
7. Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

Wartość firmy

1. Wartość firmy powstająca przy przejęciu jednostek zależnych jest początkowo ujmowana jako składnik aktywów według kosztu nabycia, stanowiącego nadwyżkę pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niesprawujących kontroli w jednostce przejmowanej oraz w przypadku połączenia jednostek gospodarczych realizowanego etapami, wartości w dniu przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej, a
 - b) udziałem Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki, ujmowanych na dzień przejęcia
2. W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.
3. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.
4. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.
5. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.
6. W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

4. Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności Grupy Kapitałowej w prezentowanym okresie

Działalność Grupy nie wykazuje szczególnej sezonowości lub cykliczności w okresie śródrocznym. Jedynie w czwartym kwartale roku kalendarzowego realizowana jest rokrocznie wyższa sprzedaż niż w pozostałych kwartałach, co jest spowodowane realizacją budżetów inwestycyjnych zaplanowanych przez klientów na dany rok.

5. Połączenia jednostek gospodarczych

W omawianym okresie sprawozdawczym nie miało miejsce połączenie z innymi jednostkami gospodarczymi.

6. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych wyniki Grupy Kapitałowej PROCAD prezentowane są w podziale na segmenty, które pokrywają się z obszarami działalności w ramach branży informatycznej. Grupa składa się zatem z następujących segmentów operacyjnych:

- oprogramowanie komputerowe - sprzedaż i usługi
- sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego,
- sprzedaż usług szkoleniowych dla dorosłych,
- sprzedaż inżynierskich usług obliczeniowych oraz usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganie projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce.
- wdrożenia rozwiązań CAD dla dużych odbiorców branży mechanicznej i przemysłu

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik operacyjny segmentów. Koszty ogólnego zarządu, pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do poszczególnych segmentów.

Aktywa Grupy nie podlegają alokacji do poszczególnych segmentów działalności i są monitorowane na poziomie Grupy.

Ceny transakcyjne stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat przychodów oraz zysku / (straty) w odniesieniu do segmentów operacyjnych Grupy PROCAD za okres dziewięciu miesięcy zakończony odpowiednio 30 września 2018 r. i 2017 r.:

Okres trzech miesięcy zakończony 30 września 2018	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	22 264	3 539	1 609	9 551	2 578	422	39 963	0	39 963
Sprzedaż między segmentami	2 129	38	0	272	11	52	2 502	-2 502	0
Przychody segmentu ogółem	24 393	3 577	1 609	9 823	2 589	474	42 465	-2 502	39 963
Zysk/(strata) segmentu	1 648	169	408	1 759	36	474	4 494	-53	4 441
Koszty ogólnego zarządu									-3 083
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									59
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									1 417
Przychody/Koszty finansowe netto									78
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-341
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									1 154
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej									893
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy mniejszościowych									261
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									1 154

Okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2017	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	18 437	3 508	1 370	6 621	2 583	240	32 759	0	32 759
Sprzedaż między segmentami	1 827	34	3	215	19	60	2 158	-2 158	0
Przychody segmentu ogółem	20 264	3 542	1 373	6 836	2 602	300	34 917	-2 158	32 759
Zysk/(strata) segmentu	1 475	260	322	600	290	300	3 247	-58	3 189
Koszty ogólnego zarządu									-2 860
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									56
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									385
Przychody/Koszty finansowe netto									2
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-137
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									250
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej									328
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy mniejszościowych									-78
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									250

Grupa działa przede wszystkim na obszarze Polski. Nakłady i aktywa dotyczące segmentów poza terenem Polski wynoszą mniej niż 10% odpowiednich wartości. Jednostka zależna DESART dokonuje zarówno sprzedaży krajowej jak i zagranicznej. Główne kierunki sprzedaży zagranicznej to Niemcy, Wielka Brytania, Szwajcaria. W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa osiągnęła w tych obszarach następujące wyniki:

	Przychody ze sprzedaży	Koszt własny sprzedaży	Zysk brutto ze sprzedaży
Sprzedaż zagraniczna	3 243	1 794	1 449
Sprzedaż krajowa	36 720	27 776	8 944
Razem	39 963	29 570	10 393

7. Działalność zaniechana

W okresie trzech miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych działalności.

8. Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na dzień	
	30 września 2018	31 grudnia 2017
Grunty	1 747	1 747
Budynki, lokale i budowle	39	51
Urządzenia techniczne i maszyny	306	276
Środki transportu	506	487
Mebel i wyposażenie	0	1
Środki trwałe w budowie	300	260
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	2 898	2 822

Nabycia i sprzedaż

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku, Grupa nabyła aktywa o wartości 135 tys. zł a w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku o wartości 408 tys. zł, w tym komputerowe jednostki obliczeniowe zakupione przez podmiot dominujący w ramach umowy dofinansowania za kwotę 158 tys. zł.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku Grupa dokonała sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych o wartości netto 0 tys. zł, osiągając zysk netto na sprzedaży w kwocie 5 tys. zł (8 tys. zł zysku netto w 2017 roku).

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku Grupa nie dokonała zakupu ani sprzedaży wartości niematerialnych. Natomiast w okresie porównywalnym jednostka dominująca nabyła wartości niematerialne dotyczące specjalistycznego oprogramowania komputerowego o łącznym koszcie nabycia 652 tys. zł. Zakup został zrealizowany w ramach umowy dofinansowania.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku (ani w analogicznym okresie roku poprzedniego) Grupa nie rozpoznała odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego

Grupy środków trwałych	Stan na dzień					
	30 września 2018			31 grudnia 2017		
	Wartość początkowa - aktywowany leasing	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto	Wartość początkowa - aktywowany leasing	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto
Maszyny i urządzenia	787	726	61	742	690	52
Środki transportu	872	475	397	1 065	710	355
Meble i wyposażenie	0	0	0	43	43	0
Razem	1 659	1 201	458	1 850	1 443	407

Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Grupa nie posiada zobowiązań na rzecz zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

9. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

9.1 Aktywa finansowe – klasyfikacja i wycena

Na dzień 30 września 2018 roku Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe:

	MSSF 9 30 września 2018	MSSF 9 1 stycznia 2018	MSR 39 31 grudnia 2018
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik			
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	3 664	2 656	2 656
Wycena w zamortyzowanym koszcie			
Udzielone pożyczki	700	188	188
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	7807	4 161	4 161

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrumenty kapitałowe	3	3	3
Instrumenty dłużne	523	523	523
RAZEM	12 697	7 531	8 531

Aktywa zostały zaliczone do poszczególnych kategorii wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w Nocie 3.2.7.

9.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej
Hierarchia wyceny do wartości godziwej (w tys. zł)

	30 września 2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	3 664	3 664	0	0
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody				
Instrumenty kapitałowe	3	0	0	3
Instrumenty dłużne	523	523	0	0
RAZEM	4 190	4 187	0	3

Aktywami wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy są jednostki uczestnictwa funduszu Gamma, zarządzanych przez GAMMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., będące częścią Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego oraz jednostki uczestnictwa funduszu Agio Kapitał, zarządzanego przez AgioFunds TFI SA. Jednostki uczestnictwa można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniejszej długości takiej lokaty. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa była w posiadaniu jednostek uczestnictwa tych funduszy o łącznej wartości nominalnej 3 521 tys. zł oraz wartości godziwej 3 664 tys. zł.

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są przez Grupę wyceniane w wartości godziwej przez wynik, na podstawie ich opublikowanej wartości rynkowej.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa zakwalifikowała instrumenty dłużne, którymi są obligacje o następującej charakterystyce:

OBLIGACJE	Termin zapadalności	Oprocentowanie roczne	Wartość emisyjna	30 września 2018	31 grudnia 2017
Obligacje Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o.	20 sierpnia 2016	WIBOR 6M+6,5 p.p.	500	523	523
Obligacje POLBRAND SA seria G	6 czerwca 2016	9%	200	0	0
			700	523	523

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa wykazuje obligacje Mostostal Infrastruktura, które nie zostały wykupione przez emitenta. Na dzień bilansowy wykazane zostały w kwocie wymaganej zapłaty, wraz z należnymi odsetkami. Od 2014 roku prowadzone było postępowanie sądowe w celu odzyskania zainwestowanych kwot. Nakaz zapłaty został wydany w dniu 31 grudnia 2014 roku a w dniu 18 sierpnia 2016 roku wyrok zasądający całość roszczenia. W dniu 30 maja 2018 Sąd wydał tytuł wykonawczy i wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. W dniu 14 czerwca komornik dokonał zajęcia nieruchomości

stanowiącej zabezpieczenie obligacji i obecnie opracowywany jest operat szacunkowy tego obiektu przez Biegłą Sądową oraz inne czynności zmierzające do jego licytacji. Ze względu na to, że w operacji szacunkowym opracowanym na cele zabezpieczenia obligacji, nieruchomości ta wyceniona została na 10 340 tys. zł a kwota ta pokrywa łączną wartość emisji wraz z odsetkami, Zarząd Grupy oczekuje, że całość zainwestowanej kwoty zostanie Grupie zwrócona wraz z należnymi odsetkami. Po otrzymaniu nowego operatu szacunkowego sporządzonego przez Biegłą Sądową, Zarząd Grupy dokona ponownej oceny prawdopodobieństwa odzyskania zainwestowanych kwot w obligację Mostostal oraz na tej podstawie będzie podejmował decyzję dotyczącą ewentualnego odpisu aktualizującego.

W związku z otwarciem przez Sąd w dniu 9 lutego 2017 roku postępowania sanacyjnego wobec POLBRAND Grupa dokonała na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisu z tytułu utraty wartości obligacji POLBRAND Spółki z o.o., w wysokości 200 tys. zł. Obligacje serii G nie zostały wykupione przez emitenta. Postanowieniem Sądu w dniu 13 lutego 2018 roku postępowanie restrukturyzacyjne w Spółce zostało zakończone. Obecnie toczy się postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości „Polbrand” sp. z o.o. w następstwie złożenia przez wierzycieli uproszczonych wniosków o ogłoszenie upadłości. Postępowanie toczy się pod sygnaturą akt: X GU 1260/17.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Żaden z instrumentów nie został także przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

10. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie zaciągnęła żadnych kredytów bankowych.

W omawianym okresie nie zostały zaciągnięte ani udzielone pożyczki podmiotom spoza Grupy PROCAD.

Na dzień 30 września 2018 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Zbigniewowi Safuryn przez jednostkę dominującą o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
Zbigniew Safuryn	700	0	700	2018-12-31	roczne: 4%

Powyższa pożyczka została zabezpieczona na udziałach jednostki zależnej DESART.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Tomaszowi Dobrosielskiemu przez jednostkę dominującą o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
TOMASZ DOBROSIELSKI	180	8	188	2018-12-31	roczne: WIBOR 1M+ 3p.%

Powyższa pożyczka została Grupie w całości spłacona w dniu 9 lutego 2018 wraz z należnym odsetkami.

11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów śródrocznego skróconego sprawozdania z przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się z pozycji przedstawionych w poniższej tabeli:

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na dzień	
	30 września 2018	31 grudnia 2017
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	1 845	428
Lokaty krótkoterminowe	4 473	3 623
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w bilansie	6 318	4 051
Kredyty w rachunkach bieżących	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 318	4 051

12. Zmiana wartości szacunkowych

12.1. Informacja o zmianach z tytułu rezerw

Tytuł	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	zmiana
Rezerwa na urlopy pracownicze	0	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	237	207	30
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50	50	0
Ogółem	287	257	30

12.2. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	zmiana
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	231	267	-36
Aktualizacja należności	90	88	2
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	98	98	0
niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	32	63	-30
aktualizacja zapasów	0	0	0
różnice kursowe ujemne	1	2	-1
rezerwa na świadczenia pracownicze	9	9	0
korekty konsolidacyjne	1	8	-7
Rezerwy brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	237	207	30
dotatnie różnice kursowe	0	1	-1
amortyzacja podatkowa	92	74	19
leasing środków trwałych	0	39	-39
Różnica z wyceny bilansowej aktywów finansowych	53	50	3
Różnice przejściowe między przychodem księgowym i podatkowym	91	43	49
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej *	17	65	-48
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w	-23	-5	-18

 sprawozdaniu z sytuacji finansowej *			
--	--	--	--

* Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, w poszczególnych jednostkach Grupy Kapitałowej skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W bilansie skonsolidowanym natomiast podatek odroczonej jednostki dominującej nie jest kompensowany z podatkiem odroczonej jednostek zależnych.

13.3 Informacja o dokonanych odpisach aktualizujących

Odpisy (w tys. zł)	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	zmiana
należności krótkoterminowe	796	781	16
zapasy	0	0	0
środki trwałe	0	0	0
aktywa finansowe	514	514	0
Ogółem	1310	1294	16

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w wysokości 314 tys. zł dotyczy odpisu 100% udziałów w spółce zależnej Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku oraz w wysokości 200 tys. zł dotyczy obligacji POLBRAND Spółki z o.o. Podstawa utworzenia odpisu została opisana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok w punkcie 10.3.

13. Informacje o kosztach według rodzaju

Koszty wg rodzaju	Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2018	30 września 2017
Amortyzacja	519	526
Zużycie materiałów i energii	560	443
Usługi obce	8 774	9 067
Podatki i opłaty	83	71
Wynagrodzenia	7 156	6 622
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 401	1 258
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym	915	1 000
- podróże służbowe	387	373
- reklama	375	467
- ubezpieczenia	97	92
- pozostałe	56	68
Koszty według rodzaju, razem	19 409	18 987
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	138	166
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży	-5 952	-5 296
Koszty ogólnego zarządu	-3 083	-2 860
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	10 512	10 997

14. Zmiany zobowiązań lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego nie nastąpiły zmiany aktywów i zobowiązań warunkowych.

Grupa nie posiada należności warunkowych. Grupa posiada jedynie zobowiązania warunkowe w postaci weksli własnych In blanco stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingu.

15. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018 roku:

Lp	Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakup od podmiotów powiązanych	Należności z wyjątkiem pożyczek	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek
1	Jednostki zależne	2335	169	758	27
1.1	Projekt - Biz Spółka z o.o.	0	0	0	0
1.2	CADOR Spółka z o.o.	115	157	26	26
1.3	DES ART Spółka z o.o.	11	0	0	0
1.4	AUTOR KSI Spółka z o.o.	2209	12	732	1
2	Kluczowe kierownictwo	0	0	0	0
3	Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo *	18	540	22	57
3.1	Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
3.2	FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	10	0	0
3.3	WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	3	0	0	0
3.4	APA Jarzyńska	6	152	13	17
3.5	BOARCH	8	141	8	17
3.6	AGTIM Agnieszka Horeczy	1	121	1	17
3.7	TENCONCEPT Hubert Kowalski	0	0	0	0
3.8	SAFKOM, Upware sp. z o.o. - Zbigniew Safuryn	0	116	0	6

* pozycja obejmuje członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta i spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonków, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych oraz inne bliskie im osoby

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Zaległe zobowiązania/należności na koniec okresu są nieoprocentowane. Należności lub zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego tj. 30 września 2018 roku Grupa nie utworzyła żadnego odpisu na należności wątpliwe dotyczące kwot należności od podmiotów powiązanych.

16. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 6 listopada Zarząd PROCAD SA uzyskał potwierdzenie spełnienia warunków niezbędnych do realizacji transakcji sprzedaży udziałów DES ART Sp. z o.o. Strony transakcji, PROCAD SA i CADM Sp. z o.o. - spółka kontrolowana przez Groclin S.A., ustaliły cenę sprzedaży 61,82% udziałów w DES ART Sp. z o.o. będących w posiadaniu PROCAD SA na kwotę 5,87 mln zł.

Negocjacje treści dokumentów Zarząd PROCAD S.A. ocenia jako zaawansowane i można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, iż w najbliższym czasie powinno dojść do transakcji. Wstępny termin transakcji strony zaplanowały na 13 listopada br. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie zostały podpisane między stronami żadne dokumenty, które stanowiłyby jakiegokolwiek zobowiązania, w związku z czym możliwe jest ewentualne niedojście transakcji do skutku bądź jej opóźnienie.

O możliwości realizacji transakcji sprzedaży udziałów DES ART Sp. z o.o. Zarząd PROCAD S.A. informował w dniu 1 marca 2018 roku raportem bieżącym nr 2/2018 (podpisanie listu intencyjnego z Groclin S.A.), w dniu 25 czerwca 2018 roku raportem bieżącym nr 12/2018 (odpowiedź na pytania akcjonariusza udzielone w trybie art. 428 KSH) oraz w dniu 6 listopada 2018 roku raportem bieżącym nr 16/2018 (Informacja dotycząca planowanej sprzedaży udziałów spółki zależnej).

17. Emisja, wykup i spłata nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie, którego dotyczy niniejszy raport, Grupa PROCAD nie przeprowadzała emisji, jak i wykupu oraz spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

18. Informacje dotyczące wypłaconej lub zadeklarowanej dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

W opisywanym okresie nie miała miejsca wypłata dywidendy akcjonariuszom ani też nie zadeklarowano jej wypłaty. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PROCAD SA z dnia 11 czerwca 2018 roku zysk za 2017 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

W roku 2017 roku dywidenda również nie była wypłacana a zysk netto za 2016 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

19. Zarządzanie kapitałem

Cele i zasady zarządzania kapitałem stosowane przez Grupę są spójne z celami i zasadami, które były opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

20. Czynniki wpływające na wynik finansowy

Grupa prowadzi działalność gospodarczą głównie w Polsce, w związku z czym czynniki makroekonomiczne dotyczące Polski, takie jak dynamika PKB, stopy procentowe i kursy walut oraz stopa bezrobocia, kształtowanie się polityki fiskalnej oraz monetarnej, a także poziomy wydatków inwestycyjnych i sytuacja finansowa przedsiębiorstw wraz z różnymi innymi czynnikami mają istotny wpływ na popyt ze strony klientów na produkty i usługi oferowane przez Grupę.

Korzystna tendencja dynamiki PKB, wzrost konsumpcji, niskie stopy procentowe, spadające bezrobocie pozwalają zakładać, że ogólna sytuacja makroekonomiczna na kluczowych dla Grupy rynkach będzie sprzyjać podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przez klientów Grupy.

Istotnym czynnikiem wpływającym na wyniki Grupy jest również konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż, w związku z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów pozyskiwania klientów.

Wewnętrzny czynnikiem istotnym dla rozwoju Grupy jest utrzymanie wysokich kompetencji oraz dobrej motywacji pracowników. Do istotnych czynników zależnych od Grupy wpływających na osiągnięte przez nią wyniki są również:

- intensywne działania marketingowe mające na celu zwiększenie rozpoznawalności Spółki na rynku oraz wzrostu sprzedaży,
- działania wpływające na umocnienie pozycji lidera sprzedaży produktów Autodesk oraz lidera rozwiązań CAD w kraju,
- konsekwentne wdrażanie do sprzedaży własnych produktów i stały ich rozwój,
- dążenie do obniżenia kosztów funkcjonowania jako następstwa doskonalenia procesów wewnętrznych we wszystkich obszarach działalności oraz organizacji wewnętrznej grupy kapitałowej,
- stabilna sytuacja ekonomiczno – finansowa Podmiotu Dominującego, charakteryzująca się niskim zadłużeniem zewnętrznym oraz wysokim udziałem kapitału własnego w finansowaniu działalności.

21. Opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Grupy kapitałowej PROCAD

1. Przychody netto Grupy ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów w III kwartale 2018 roku wyniosły 13 709 tys. zł (w 2017 roku: 10 843 tys. zł) i były wyższe o 2 866 tys. zł (tj. o 26,43%) od osiągniętych w III kwartale 2017 roku. Narastająco za trzy kwartały 2018 roku Grupa osiągnęła 22 %

wzrost przychodów ze sprzedaży w porównaniu do trzech kwartałów 2017 roku (39 963 tys. zł w 2018 roku i 32 759 tys. zł w 2017). Wzrost przychodów ze sprzedaży jest przede wszystkim efektem zmiany systemu licencjonowania Autodesk z licencji wieczystych na czasowe. Zgodnie z nowym modelem sukcesywnie rośnie w przychodach Grupy udział odnowień licencji sprzedanych w latach ubiegłych. Grupa zanotowała także wzrosty sprzedaży w obszarze usług, w tym dotyczących szkoleń i Archispace, a także usług inżynierskich będących kontynuacją trendu z poprzednich okresów.

2. W trzecim kwartale 2018 roku Grupa osiągnęła zysk ze sprzedaży w wysokości 3 410 tys. zł oraz marżę brutto ze sprzedaży w wysokości 25%. W analogicznym okresie roku poprzedniego Grupa osiągnęła zysk ze sprzedaży w wysokości 3 127 tys. zł oraz 29% marżę brutto ze sprzedaży. Marża brutto za trzy kwartały osiągnęła poziom 26%, podobnie jak w 2017 roku, a zysk brutto ze sprzedaży narastająco wyniósł 10 393 tys. zł w 2018 roku i 8 485 tys. zł w 2017 roku, co oznacza wzrost o 22%.
3. Po uwzględnieniu salda na pozostałej działalności operacyjnej oraz kosztów sprzedaży i kosztów zarządu, Grupa zanotowała zysk z działalności operacyjnej w kwocie 340 tys. zł wobec zysku w wysokości 394 tys. zł osiągniętego w III kwartale 2017 roku. Narastająco za trzy kwartały 2018 roku Grupa osiągnęła zysk operacyjny w kwocie 1 417 tys. zł w porównaniu do 385 tys. zł za ten sam okres roku ubiegłego, co spowodowało poprawę wyniku operacyjnego o 1 032 tys. zł, tj. o 368 % od osiągniętego w okresie porównywalnym.
4. Na wielkość przychodów finansowych Grupy wpłynęły głównie sprzedaż oraz wycena jednostek funduszy inwestycyjnych a także odsetki uzyskane z lokat. Koszty finansowe Grupy dotyczą głównie zapłaconych odsetek oraz odwrócenia wyceny sprzedanych jednostek funduszu inwestycyjnego. W rezultacie w III trzecim kwartale 2018 r. Grupa wykazała nadwyżkę kosztów finansowych w kwocie 12 tys. zł (w 2017 roku nadwyżkę finansową w kwocie: 32 tys. zł). Tym samym po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych, zysk przed opodatkowaniem wyniósł 328 tys. zł (narastająco 1 495 tys. zł) wobec 426 tys. zł zysku brutto (narastająco 387 tys. zł) za trzeci kwartał 2017 roku.
5. Ostatecznie wynik finansowy netto skorygowany o rezerwę na odroczone podatki dochodowe za III kwartał 2018 roku wyniósł 270 tys. zł wobec zysku netto w kwocie 344 tys. zł za III kwartał 2017 roku. Narastająco za trzy kwartały 2018 roku Grupa wykazała zysk netto w kwocie 1 154 tys. zł w porównaniu do 250 tys. zł zysku netto osiągniętego w tym samym okresie roku ubiegłego.
6. W strukturze aktywów Grupy Kapitałowej PROCAD przeważają aktywa Jednostki Dominującej. Wskaźnik struktury aktywów (liczony jako stosunek aktywów trwałych do aktywów obrotowych) w bilansie skonsolidowanym wynosi ok 42% wobec 60% uzyskanych po III kwartałach 2017 roku i 56% na 31 grudnia 2017r. Spadek tego wskaźnika o 14 p.% wynika ze spadku poziomu aktywów trwałych oraz wzrostu wartości aktywów obrotowych, wynikającego ze wzrostu poziomu płynnych aktywów finansowych.
7. Natomiast po stronie pasywów nastąpił przyrost kapitałów własnych o 6% oraz ponad dwukrotny wzrost zobowiązań krótkoterminowych. Odzwierciedla to wskaźnik struktury pasywów (liczony jako stosunek kapitałów własnych do kapitałów obcych), który w związku z wysoką dynamiką wzrostu zobowiązań obniżył się z poziomu 684% wg stanu na 31.12.2017 r. do 344 % na 30 września 2018 r. W ogólnej strukturze pasywów Grupy przeważa kapitał własny, który jest głównym źródłem finansowania działalności Grupy. Udział kapitału własnego (liczony jako stosunek kapitału własnego do sumy pasywów) w pasywach PROCAD wynosił 77% na 30 września 2018r. oraz 87% na 31 grudnia 2017 roku.
8. Grupa posiada stabilną sytuację finansową, na bieżąco reguluje swoje zobowiązania. Wskaźnik ogólnego zadłużenia Grupy jest niski i utrzymuje się na koniec trzeciego kwartału 2018 roku na poziomie 22,5%, co świadczy o dużej samodzielności finansowej Grupy. Grupa posiada stabilną sytuację finansową i nie znane są czynniki, które mogłyby tę sytuację znacząco pogorszyć w najbliższej przyszłości.

W poniższej tabeli zaprezentowano podlegające konsolidacji wyniki poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PROCAD:

Wyniki poszczególnych podmiotów Grupy	Przychody	Zysk (strata) operacyjna	Zysk (strata) brutto	Zysk (strata) netto
PROCAD SA	30 054	650	717	530
Spółki zależne	9 909	767	778	626
DESART Spółka z o.o.	6 011	520	528	424
AutoR KSI Spółka z o.o.	368	-61	-59	-61
CADOR Consulting Spółka z o.o.	3 530	307	308	262
Korekty konsolidacyjne				-263
Wynik finansowy Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej				893

22. Znaczące zdarzenia w okresie sprawozdawczym oraz istotne umowy

22.1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PROCAD SA

W dniu 11 czerwca 2018 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA, które między innymi podjęło następującą uchwałę:

Uchwała nr 6 w sprawie podziału zysku za ubiegły rok obrotowy, tj. od dnia 01 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i przeznaczeniu go w całości na kapitał zapasowy. Treść uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA została podana do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 8/2018 w dniu 11 czerwca 2018 roku.

22.2 Wybór podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych

W dniu 27 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza PROCAD SA dokonała, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, wyboru podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych Emitenta. Wybrany podmiotem jest REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Starodworskiej 1, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101. Wybrany Audytor przeprowadzi badanie roczne oraz przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy PROCAD SA za 2018 rok.

22.3 Umowa partnerska z Autodesk obowiązująca w 2018 roku

W dniu 17 marca 2016 roku Grupa otrzymała podpisaną umowę, której stronami są PROCAD SA i Autodesk SA z siedzibą w Neuchatel (Szwajcaria). Umowa obowiązuje od 1 lutego 2016 roku i zastąpiła poprzednią umowę, ze stycznia 2013 roku, obowiązującą do 31 stycznia 2016 roku. Nowa umowa nie wprowadza istotnych zmian w zasadach współpracy z Autodesk, główne różnice dotyczą terminologii związanej ze specjalizacjami.

Umowa zawiera zapis, z którego wynika, że została zawarta na okresy roczne kończące się każdorazowo 31 stycznia i ulega automatycznemu przedłużeniu na następny okres roczny w przypadku spełnienia przez Spółkę warunków dotyczących: wykonania planów sprzedaży w bieżącym roku, opracowania przez Spółkę zatwierdzonych przez Autodesk planów sprzedaży na następny rok finansowy, odpowiednich kwalifikacji personelu oraz spełnienia wymogów technicznych. Umowa ta niezależnie wygasa 31 stycznia 2019 roku.

Na podstawie umowy Autodesk S.A. ustanawia PROCAD SA jako „Value Added Reseller” produktów Autodesk Inc. Umową udzielono Spółce niewyłącznych praw do obrotu produktami Autodesk Inc. Prawa te Spółka może wykonywać na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Umowa upoważnia PROCAD SA do oznaczania podczas działalności rynkowej swojej tożsamości jako „Autodesk Value Added Reseller”. Autoryzacja dotyczy 6 lokalizacji (Primary Location: Gdańsk oraz Additional Location(s): Warszawa, Katowice, Poznań, Wrocław, Radom) i następujących grup produktów, usług oraz specjalizacji: Building - rozwiązania dla architektury i budownictwa, Civil Infrastructure – rozwiązania dla inżynierii lądowej, Product Design & Manufacturing - rozwiązania dla przemysłu w zakresie mechaniki i wytwarzania, Process & Power - rozwiązania dla przemysłu w

zakresie projektowania procesów technologicznych, M&E - rozwiązania dla mediów i rozrywki (media and entertainment), Simulation – rozwiązania do zaawansowanych komputerowych analiz inżynierskich, Advanced Structure – rozwiązania dla budownictwa w zakresie projektowania i analiz konstrukcji, AutoCAD, Open, Base – rozwiązania ogólnobranżowe.

PROCAD SA utrzymała posiadany na mocy poprzedniej umowy status Direct uprawniający do realizacji zakupów wszystkich produktów i usług z powyższych grup bezpośrednio w Autodesk, z pominięciem krajowego kanału dystrybucji. Szczegółowe warunki finansowe współpracy z Autodesk i lokalnymi dystrybutorami są określane indywidualnie w trakcie realizowania konkretnych dostaw.

Spółka uprawniona jest do dostarczania użytkownikom końcowym („End-User”) produktów Autodesk z wyżej wymienionych grup bez prawa dokonywania modyfikacji. PROCAD SA uprawniony jest również do odsprzedaży użytkownikom końcowym subskrypcji, czyli prawa do otrzymywania instalacji poprawek i uzupełnień oraz nowych wersji produktów w oznaczonym okresie. O zawartej umowie Emitent informował inwestorów raportem bieżącym nr 4 z dnia 18 marca 2016 roku.

22.4 Umowa o dofinansowanie projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD

W czwartym kwartale 2015 r. Grupa złożyła wniosek o dofinansowanie projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny rozwój (Działanie 2.1: Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw). Projekt zakłada budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz inwestycję w infrastrukturę badawczą i specjalistyczne oprogramowanie. W dniu 25 maja 2016 r. Grupa otrzymała informację o pozytywnej ocenie merytorycznej wniosku o dofinansowanie nr POIR.02.01.00-00-0121/15 a następnie w dniu 7 września 2016 roku Zarząd PROCAD SA podpisał z Ministerstwem Rozwoju umowę o dofinansowanie Projektu. Umowa zawierała warunek zawieszający, dotyczący wymogu złożenia w Ministerstwie Rozwoju w terminie do 31 marca 2018 roku prawomocnego pozwolenia na budowę wraz prawomocną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

W dniu 27 lutego 2017 Grupa uzyskała pozwolenie na budowę, które uprawomocniło się w dniu 20 marca 2017 roku i zostało złożone w Ministerstwie Rozwoju wraz z prawomocną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. W dniu 10 kwietnia 2017 roku Zarząd Grupy otrzymał pismo z Ministerstwa Rozwoju, potwierdzające spełnienie warunku zawieszającego umowę o dofinansowanie projektu, o której zawarciu Emitent informował raportem bieżącym nr 15 z dnia 7 września 2016 roku.

Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 12.536.160,00 zł i odpowiada wartości planowanej inwestycji wraz z podatkiem VAT, natomiast całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 10.192.000,00 zł, co stanowi kwotę netto planowanej inwestycji. Maksymalna wartość przyznanego dofinansowania wynosi 4.484.480,00 zł, co stanowi 44% wartości wydatków kwalifikowanych. Okres kwalifikowalności wydatków kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, nie później niż 31 grudnia 2018 r.

W 2017 roku Grupa wnioskowała o dokonanie zmian w harmonogramie projektu dotyczących przesunięć środków między poszczególnymi zadaniami, związanych z aktualizacją i uszczegółowieniem planu inwestycyjnego, które wynikały z kosztorysu projektu budowlanego oraz analizy bieżącej oferty rynkowej na wyposażenie Centrum Badawczo Rozwojowego. Wnioskowane zmiany były przedmiotem oceny ekspertów Ministerstwa Rozwoju i w dniu 6 grudnia 2017 roku Grupa otrzymała informację dotyczącą decyzji Ministerstwa Rozwoju w sprawie tych zmian. Eksperti pozytywnie ustosunkowali się do zmian w harmonogramie wydatków związanych z planowanym wyposażeniem Centrum Badawczo Rozwojowego, które w wyniku przeprowadzonych analiz zmniejszyły się z kwoty 5.692.000,00 zł do kwoty 2.687.200,00 zł, jednakże nie wyrazili zgody na przesunięcie środków będących różnicą ww. kwot na budowę budynku Centrum Badawczo-Rozwojowego. Zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym skutkowałyby zmniejszeniem kosztów kwalifikowanych z 10.192.000,00 zł do kwoty 7.187.200,00 zł. W marcu bieżącego roku Grupa zawnioskowała do Ministerstwa Rozwoju o przedłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2019 roku oraz o pozostawienie bez zmian wydatków w harmonogramie rzeczowo finansowym na tym etapie realizacji projektu. Do dnia publikacji niniejszego raportu Grupa nie uzyskała z Ministerstwa Rozwoju żadnej odpowiedzi w sprawie złożonego wniosku.

23. Opis organizacji Grupy Kapitałowej, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji

W skład Grupy Kapitałowej PROCAD na 30 września 2018 roku wchodziły jednostka dominująca PROCAD SA oraz cztery jednostki zależne:

- DES ART Sp. z o.o., z siedzibą w Gdyni, w której PROCAD S.A. posiada 61,81% udziałów (61,81% w głosach), konsolidowana metodą pełną,
- AutoR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w której PROCAD SA posiada 100% udziałów (100% w głosach), konsolidowana metodą pełną,
- CADOR CONSULTING Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni, w której DES ART Spółka z o.o. posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym, konsolidowana metodą pełną,
- Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym, wyłączona z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych,

Opis jednostek tworzących Grupę Kapitałową PROCAD oraz przyczyny i podstawy prawne braku konsolidacji Projekt – Biz Spółki z o.o. zostały przedstawione w punkcie 1 niniejszego sprawozdania.

24. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PROCAD

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30.09.2018 roku nie miały miejsca żadne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

25. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Grupa nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2018 rok.

26. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Emitenta na dzień przekazania raportu kwartalnego wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu oraz wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Emitenta, akcjonariuszami posiadającymi na dzień przekazania niniejszego raportu co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PROCAD SA są:

Osoba/Podmiot	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów na WZA	Udział w ogólnej liczbie głosów
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%

Od momentu przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. raportu za półrocze 2018 roku, nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji PROCAD SA.

27. Zmiany w stanie posiadania akcji przez osoby Zarządzające i Nadzorujące od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego

Kapitał akcyjny PROCAD SA wynosi 901.900 zł i dzielił się na 9 019 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Według stanu na dzień 30 września 2018 roku w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących znajdowały się następujące ilości akcji:

Osoba	Pełniona funkcja	Ilość akcji	Wartość nominalna
Jarosław Jarzyński	Prezes Zarządu	1 413 750 szt.	141 375,00 zł
Janusz Szczęśniak	Wiceprezes Zarządu	1 379 604 szt.	137 960,40 zł
Maciej Horeczy	Wiceprezes Zarządu	477 000 szt.	47 700,00 zł
Andrzej Przewoźnik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	9 497 szt.	949,70 zł

W okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. raportu za półrocze 2018 roku, nie wpłynęło do Spółki żadne zawiadomienie dotyczące zmiany w stanie posiadania akcji PROCAD SA przez osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta.

28. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W omawianym okresie sprawozdawczym nie toczyły się i nie toczą, żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, dotyczące:

- a) zobowiązań albo wierzytelności Emitenta i spółki zależnej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.
- b) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

29. Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli wartość tych transakcji (łączna wartość transakcji od początku roku obrotowego) przekracza wyrażoną w złotych polskich równowartość kwoty 500 000 euro – jeżeli nie są one transakcjami typowymi i rutynowymi, zawieranyymi na warunkach rynkowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie zawarto transakcji z podmiotami powiązаныmi, przekraczających równowartość 500 000 euro. Zawierane i realizowane transakcje były typowymi i rutynowymi transakcjami, zawieranyymi na warunkach rynkowych a ich łączna wartość nie przekroczyła równowartości 500 000 euro. Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w punkcie 15 niniejszego sprawozdania.

30. Informacje o zaciągniętych kredytach oraz udzielonych przez Emitenta lub przez jednostki od niego zależne gwarancjach i poręczeniach

W omawianym okresie sprawozdawczym Emitent ani jednostki od niego zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu,

dla których łączna wartość istniejących poręczeń, lub gwarancji stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta czy Grupy.

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie zaciągnęła żadnych kredytów.

31. Wskazanie czynników, które w ocenie Zarządu będą miały wpływ na osiągnięte przez Grupę wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

W opinii Zarządu PROCAD S.A. obecna sytuacja finansowa Grupy PROCAD jest dobra i stwarza sprzyjające warunki do dalszego funkcjonowania w 2017 roku. Do najważniejszych czynników, które bezpośrednio lub pośrednio mogą wpłynąć na działalność Grupy należy tempo wzrostu gospodarczego i związana z nim skłonność klientów do podejmowania inwestycji w rozwiązania IT, wspomagające procesy projektowe i wytwórcze.

Istotnym czynnikiem dla Grupy może być też obecna sytuacja na rynku IT, który w Polsce rośnie z roku na rok i jest jednym z najważniejszych i najsilniejszych przemysłów krajowej gospodarki z dobrymi fundamentami i perspektywami na dalszy wzrost. Według badań przeprowadzonych przez PMR wydatki na IT w Polsce stale rosną, na co wpływ będzie miał również wzrost wykorzystania środków unijnych oraz świadomości firm odnośnie korzyści związanych z inwestycjami IT. Grupa będzie korzystać z pozytywnych tendencji na rynku dystrybucji IT w Polsce, co powinno pozytywnie przełożyć się na osiągnięte wyniki działalności.

Istotnymi czynnikami zewnętrznymi są również:

- rozwój sytuacji na międzynarodowych rynkach finansowych i gospodarczych, ich wpływ na sytuację ekonomiczną w Polsce oraz na wielkość popytu na produkty i usługi inżynierskie oraz informatyczne.
- tendencje na rynku pracy w Polsce: wzrost płac oraz trudności z pozyskaniem pracowników mogą działać niekorzystnie na plany rozwojowe firm,
- związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy, które w pewnej części będą przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz szkolenia w zakresie kapitału ludzkiego, mające wpływ na wzrost popytu na produkty i usługi oferowane przez Spółkę. W ramach polityki spójności na lata 2014-2020 UE zaplanowała wielomiliardowy budżet na szeroko pojętą innowacyjność i edukację. Ponad 82 mld euro z tej puli ma przypaść Polsce;
- zmiana zasad licencjonowania oprogramowania Autodesk polegająca na stopniowym przechodzeniu z modelu inwestycyjnego (zakup licencji wieczystych) do bardziej elastycznego modelu eksploatacyjnego (zakup licencji czasowych dostosowanych do bieżącego zapotrzebowania klientów);
- zwiększenie liczby zamówień na szkolenia ze strony Urzędów Pracy,
- intensywność działań bezpośredniej oraz pośredniej konkurencji, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż.

Do istotnych czynników zależnych od Grupy wpływających na osiągnięte przez nią wyniki obecnie oraz w przyszłości są również:

- intensywne działania marketingowe mające na celu zwiększenie rozpoznawalności Grupy na rynku oraz wzrostu sprzedaży,
- działania wpływające na umocnienie pozycji lidera sprzedaży produktów Autodesk oraz lidera rozwiązań CAD w kraju,
- konsekwentne wdrażanie do sprzedaży własnych produktów i stały ich rozwój,
- dążenie do obniżenia kosztów funkcjonowania jako następstwa doskonalenia procesów wewnętrznych we wszystkich obszarach działalności oraz organizacji wewnętrznej grupy kapitałowej,
- stabilna sytuacja ekonomiczno – finansowa Grupy, charakteryzująca się niskim zadłużeniem zewnętrznym oraz wysokim udziałem kapitału własnego w finansowaniu działalności,

- utrzymanie wysokich kompetencji oraz dobrej motywacji pracowników,
- planowana sprzedaż udziałów w spółce zależnej DESART.

32. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta

Według opinii Zarządu przekazane zostały wszystkie informacje, które jego zdaniem są istotne dla oceny sytuacji Grupy PROCAD.

Jednostkowe skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe PROCAD SA za okres 9 miesięcy zakończony w dniu 30 września 2018 roku

L.p.	WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
		Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017
I.	Aktywa razem	20 536	17 123	4 808	4 105
II.	Zobowiązania długoterminowe	210	46	49	11
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	3 878	1 159	908	278
IV.	Kapitał własny	16 448	15 918	3 851	3 816
V.	Kapitał podstawowy	902	902	211	216
VI.	Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
VII.	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	1,82	1,76	0,43	0,42
VIII.	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) ***	1,82	1,76	0,43	0,42

		w tys. zł		w tys. EUR	
		Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	30 054	25 479	7 066	5 986
II.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	650	367	153	86
III.	Zysk (strata) brutto	717	400	169	94
IV.	Zysk (strata) netto	530	311	125	73
V.	Całkowity dochód (strata) ogółem	530	311	125	73
VI.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 029	1 239	477	291
VII.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 590	-1 023	-374	-240
VIII.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	239	-163	56	-38
IX.	Przepływy pieniężne netto - razem	678	53	159	12
X.	Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
XI.	Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,06	0,03	0,01	0,01
XII.	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) ***	0,06	0,03	0,01	0,01

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczono poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

**Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą wyliczona została poprzez podzielenie kapitału własnego przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

*** Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs NBP obowiązujący na dzień kończący okres sprawozdawczy:

28.09.2018	1 EUR = 4,2714 PLN
31.12.2017	1 EUR = 4,1709 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca 2018 i 2017 roku (od stycznia do września), ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za III kwartały 2018 r. wynosi 4,2535 PLN natomiast za III kwartały 2017 r. wynosi 4,2566 PLN.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2017
AKTYWA			
Aktywa trwale	8 090	8 363	8 664
Rzeczowe aktywa trwale	2 374	2 491	2 564
Wartość firmy	0	0	0
Wartości niematerialne	455	553	586
Aktywa finansowe długoterminowe	5 132	5 132	5 312
Należności długoterminowe	90	88	87
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	39	56	80
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	43	35
Aktywa obrotowe	12 446	8 760	9 141
Zapasy	378	353	235
Należności z tytułu dostaw i usług	5 453	3 964	4 489
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	13	36
Pozostałe należności publiczno-prawne	0	0	0
Należności krótkoterminowe pozostałe	160	109	176
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	91	155	113
Aktywa finansowe krótkoterminowe	4 887	3 367	3 144
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 477	799	948
Suma aktywów	20 536	17 123	17 805
PASYWA			
Kapitał (fundusz) własny	16 448	15 918	15 757
Kapitał podstawowy	902	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13 277	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	-2 832	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	4 571	4 099	4 099
Kapitał rezerwowy	0	0	0
Zyski zatrzymane	530	472	311
Zobowiązania długoterminowe	210	46	46
Długoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	0	0	0
Dotacje rządowe	149	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	46	46	46
Rezerwy na podatek odroczonego	15	0	0
Rezerwy długoterminowe	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	3 878	1 159	2 002
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 230	486	1 419
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	57	78
Dotacje rządowe	60	0	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	67	0	0
Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne	426	422	393
Pozostałe zobowiązania	94	194	111
Rezerwy krótkoterminowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0	0	0
Rozliczenia międzyokresowe	1	0	1
Suma zobowiązań	4 088	1 205	2 048
Suma pasywów	20 536	17 123	17 805

Podatek odroczony w Bilansie został zaprezentowany w kwocie netto, tj. po skompensowaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

PROCAD SA nie posiada aktywów i zobowiązań warunkowych.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY

Rachunek zysków i strat oraz pozostałe całkowite dochody	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	10 212	30 054	8 253	25 479
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 380	8 631	2 120	9 908
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	7 832	21 423	6 133	15 571
Koszt sprzedanych towarów, produktów i usług	8 107	23 206	6 058	19 318
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 489	5 506	1 232	6 991
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	6 618	17 700	4 826	12 327
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	2 105	6 848	2 195	6 161
Pozostałe przychody operacyjne	19	107	3	58
Koszty sprzedaży	1 488	4 149	1 297	3 803
Koszty ogólnego zarządu	621	2 099	625	2 022
Pozostałe koszty operacyjne	0	57	6	27
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	15	650	270	367
Przychody finansowe	17	68	31	88
Koszty finansowe	13	1	1	55
Zysk/(Strata) brutto	19	717	300	400
Podatek dochodowy	7	187	61	89
a) część bieżąca	-28	128	64	123
b) część odroczone	35	59	-3	-34
Zysk/(Strata) netto za okres obrotowy	12	530	239	311
Pozostałe całkowite dochody za okres				
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:				
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	0	0
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	0	0	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	0	0	0	0
Całkowity dochód (strata) netto za okres	12	530	239	311

Zysk (strata) na jedną akcję	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017
Zysk (strata) netto	12	530	239	311
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,00	0,06	0,03	0,03
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) **	0,00	0,06	0,03	0,03

* Zysk/Strata na jedną akcję wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

** Ze względu na brak czynników rozwadniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk brutto	19	717	300	400
Korekty o pozycje:	57	150	250	291
Amortyzacja	109	329	119	329
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-1	-3	-1	-5
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-13	-40	-19	-60
Podatek dochodowy zapłacony	-23	-48	151	27
Pozostałe pozycje netto	-15	-89	0	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	76	867	550	691
Zmiana stanu rezerw	0	0	0	0
Zmiana stanu zapasów	-84	-25	164	298
Zmiana stanu należności netto	-1 000	-1 543	-180	409
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowe, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 644	2 649	-72	-235
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	626	2 029	428	1 239
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	0	0	0
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-67	-114	-12	-1 046
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	0	535	0	0
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek i odsetek	0	189	23	23
Wydatki z tytułu przejęcia jednostki zależnej	0	0	0	0
Nabycie aktywów finansowych	-395	-1 500	0	0
Pożyczki udzielone	0	-700	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-462	-1 590	11	-1 023
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Dotacje rządowe	0	298	0	0
Nabycie akcji własnych	0	0	0	0
Wyplata dywidendy	0	0	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-14	-58	-45	-158
Odsetki	0	-1	-1	-5
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-14	239	-46	-163
Przepływy pieniężne netto razem	150	678	393	53
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	151	678	393	53
Środki pieniężne na początek okresu	1 326	799	555	895
Środki pieniężne na koniec okresu	1 477	1 477	948	948

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 ROKU	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2018	902	13 277	-2 832	4 099	0	472	15 918
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						530	530
Inne całkowite dochody							0
Wypłata dywidendy					0	0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				472	0	-472	0
Stan na 30 września 2018	902	13 277	-2 832	4 571	0	530	16 448

Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446
Zysk (strata) netto za rok						472	472
Inne całkowite dochody							0
Wypłata dywidendy							0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				369		-369	0
Stan na 31 grudnia 2017	902	13 277	-2 832	4 099	0	472	15 918

Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						311	311
Inne całkowite dochody							0
Wypłata dywidendy					0	0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				369	0	-369	0
Stan na 30 września 2017	902	13 277	-2 832	4 099	0	311	15 757

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Rzeczowe aktywa trwałe

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 roku Spółka nabyła rzeczowe aktywa trwałe o wartości 114 tys. zł. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku PROCAD SA nabyła aktywa o wartości 394 tys. zł.

W okresie 9 miesięcy zakończonym w dniu 30 września odpowiednio 2018 i 2017 roku zostały Spółka nie dokonywała sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

PROCAD SA nie posiada zobowiązań na rzecz zakupu rzeczowych aktywów trwałych

2. Informacja o kosztach według rodzaju

	Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2018	30 września 2017
Amortyzacja	329	329
Zużycie materiałów i energii	260	207
Usługi obce	5 757	7 220
Podatki i opłaty	68	69
Wynagrodzenia	3 854	3 514
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	836	695
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym	651	781
- podróże służbowe	253	280
- reklama	331	411
- ubezpieczenia	39	39
- pozostałe	27	51
Koszty według rodzaju, razem	11 754	12 816
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	0	0
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży	-4 149	-3 803
Koszty ogólnego zarządu	-2 099	-2 022
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	5 506	6 991

3. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018	Stan na 31.12.2017	zmiana
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	147	173	-26
Aktualizacja należności	16	11	5
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	98	98	0
niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	25	55	-30
rezerwa na świadczenia pracownicze	9	9	0
Rezerwy brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	162	130	33
amortyzacja podatkowa	18	37	-19
Różnica z wyceny bilansowej aktywów finansowych	53	50	3
Różnice przejściowe między przychodem księgowym i podatkowym	91	43	49
Aktywa (rezerwa) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej *	-15	43	-58

* Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

4. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Spółka PROCAD SA nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2018 rok.

Gdańsk, dnia 9 listopada 2018 r.

Sporządziła:

Wioletta Piasecka – Dyrektor Finansowy

Podpisy Zarządu:

.....
Jarosław Jarzyński – Prezes
Zarządu

.....
Janusz Szczęśniak – Wiceprezes
Zarządu

.....
Maciej Horeczy – Wiceprezes
Zarządu